

Tiedekunta-Fakultet-Faculty Valtiotieteellinen tiedekunta		Laitos-Institution-Department Sosiologian laitos	
Tekijä-Författare-Author Alamiekkaoja, Riitta			
Työn nimi-Arbetets titel-Title Mielikuvien Itä-Helsinki			
Oppiaine-Läroämne-Subject Yleinen sosiologia			
Työn laji-Arbetets art-Level Pro gradu		Aika-Datum-Month and year 2005-04-01	Sivumäärä-Sidantal-Number of pages 93 s., liitteet 8 s.
<p>Tiivistelmä-Referat-Abstract</p> <p>Tutkimuksessa tarkastellaan Itä-Helsinkiin mediassa, kirjallisuudessa ja (arki)keskustelussa liitetyjä mielikuvia. Itä-Helsinki on tässä tutkimuksessa ja tutkimukseen liittyneessä aineistonkeruussa määritelty hallinnollis-maantieteellisesti sisältäen Helsingin kaupungin itäisen ja kaakkoisen suurpiirin. Kyseessä on alueellisesti laaja kokonaisuus, joka sisältää sekä kulttuuristen, sosiaalisten, taloudellisten että luonnon ja eletyn ympäristön kautta tehtyjen jakojen mukaan hyvin vaihtelevia alueita ja kaupunginosia. Itä-Helsinkiin liitetyt mielikuvat ovat kuitenkin yleensä varsin stereotyyppisiä ja negatiivisia. Tutkimuksessa pyritään erityisesti tuomaan esiin itähelsinkiläisten omia mielikuvia ja näkemyksiä asuinalueestaan, sillä Itä-Helsinkiin liittyvä (media)puhe on pitkälti ulkopuolisten tuottamaa.</p> <p>Tutkimusaineisto on laajahko ja monimuotoinen sisältäen Itä-Helsinkiä käsitteleviä lehtiartikkeleita, kauno- ja muistelmakirjallisuutta, nettikeskusteluja sekä teemahaastatteluja. Päättökysymys on, millaisia Itä-Helsinkiin liittyviä mielikuvia ja teemoja aineistosta nousee esiin. Keskeinen metodi on aineiston teemoittelu, jota tehtäessä on pyritty teorian ja aineiston jatkuvaan vuorovaikutukseen. Tärkein tutkimushypoteesi on, että Itä-Helsinki ei ole maantieteellinen käsite, vaan (sosiaalisesti) rakennettu mielikuva, esimerkki Edward Sojan "kolmannen tilan" rakenteesta.</p> <p>Tutkimusaineistossa Itä-Helsinkiin liitetyt mielikuvat ovat runsaita ja voimakkaita asettuen useimmiten negatiivinen-positiivinen -akselin ääripäihin neutraalien näkemysten ollessa harvinaisia. Esiin nousseita teemoja ovat työväenluokkaisuus, segregatio, polarisaatio, päihteet, rikollisuus, etninen monimuotoisuus sekä lähiö anomaliana. Näihin kietoutuu Villin Idän tematiikka: Itä-Helsinki nähdään hurjana, pelottavana ja kiehtovana, johon liittyvissä mielikuvissa toiseus manifestoituu. Itä-Helsinki on esimerkki Rob Shieldsin "paikan myytistä" avainsanoinaan betonilummit, takapajuisuus, ankeus, työttömyys, päihteet ja rasismi. Itä-Helsinkiin on tutkimusaineistossa saatettu sisällyttää muutkin pääkaupunkiseudun lähiöt, joissa näiden avainsanojen nähdään toteutuvan, mutta maantieteellisesti Itä-Helsinkiin kuuluvia keski- tai yläluokkaisen statuksen asuinalueita ei nähdä itähelsinkiläisinä. Itä-Helsingin venyminen ja supistuminen mielikuvien mukaisesti ohi maantieteellis-hallinnollisten rajojen kytkeytyy Sojan "kolmanteen tilaan", jossa reaalin ja imaginäärinen taso limittyvät toisiinsa. Itä-Helsingin ja Espoon välisen polarisaation tiheä esiintyminen aineistossa tukee puolestaan Shieldsin käsitystä tilasta relationaalisenä käsitteenä.</p> <p>Ulkopuolisia mielikuvia karakterisoi yksilöimättömyys sekä Itä-Helsinki -käsitteen kategorisoiva ja hierarkisoiva käyttö. Paikallisissa mielikuvissa korostuu eletty ja koettu ympäristö, monimuotoisuuden ja normaaliuden korostaminen sekä useiden ulkopuolisissa mielikuvissa negatiivisiksi miellettyjen piirteiden näkeminen positiivisina tai neutraaleina. Ulkopuolisten ja paikallisten näkökulmien välinen ero havainnollistaa "kolmannen tilan" poliittista ja ideologista luonnetta vallankäytön manifestoituessa Itä-Helsinki -puheessa. Ulkopuolisen keskiluokkaisen valtakulttuurin mukaiset kategorisoinnit ja erottelut muodostavat hegemonisen sosiaalisen järjestyksen. Näin syntyneen Itä-Helsinki -myytin analyysi ja tutkiminen mahdollistavat myös sen purkamisen.</p>			
Avainsanat-Nyckelord-Keywords Helsinki Itä-Helsinki mielikuvat lähiöt kategoriat polarisaatio			
Säilytyspaikka-Förvaringsställe-Where deposited			
Muita tietoja-Övriga uppgifter-Additional information			